

דָּלָא לְגַלְאָהּ. אִזְל לְגַבִּי דְרַבִּי אַבָּא, אֲשַׁכְחִיה דְהוּה דְרִישׁ
 וְאָמַר, אֵימַתִּי אֶתְקַרִי שְׁלִימוּתָא דְלַעִילָא (נ"א דְכֵלָא), כַּד
 יְתִיב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְכוּרְסִיָּא. וְעַד דָּלָא יְתִיב
 בְכוּרְסִיָּא, לָא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא. דְכְתִיב, (יחזקאל א) וְעַל
 דְמוֹת הַפְּסָא דְמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה, מִשְׁמַע
 דְכְתִיב אָדָם, דְהוּא כְּלָלָא, וְשְׁלִימוּתָא דְכֵלָא. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, בְרִיךְ רַחֲמָנָא דְאֲשַׁכְחִית לָךְ בְּהַאי. אָמַר לֵיה אִי
 הָכִי הָא כְּתִיב (שמות טו) יִי' אִישׁ מִלְחָמָה, וְלָא כְּתִיב אָדָם.
 אָמַר לֵיה יָאוּת שְׁאֵלַת.

תָּא חֲזִי, הָתָם לָא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִימוּתָא דְכֵלָא, וּבְגִינִי כַּךְ
 אֶקְרִי אִישׁ. אֲבָל הָכָא, שְׁלִימוּתָא דְכֵלָא, וְכֵלְלָא
 דְכֵלָא, בְּגִין כַּךְ אֶקְרִי אָדָם. קְאָרִי עָלֵיה (תהלים קיט) טוֹב לִי
 תוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלֵפֵי זָהָב וְכֶסֶף.

תוּ אָמַר לֵיה, כְּתִיב (תהלים לו) אָדָם וּבְהֶמָה, וְלָא כְּתִיב אִישׁ
 וּבְהֶמָה. אָמַר לֵיה וְלָא. וְהַכְּתִיב (שמות יא) לְמֵאִישׁ וְעַד
 בְּהֶמָה. אֲבָל מַה דְכְתִיב אָדָם וּבְהֶמָה, כְּמַה דְכְתִיב, (מלכים
 א, ה) מִן הָאָרֶז אֲשֶׁר בַּלְבָּנוֹן עַד הָאֲזוּב אֲשֶׁר יוֹצֵא בַּקִּיר.
 אוֹרְחִיה דְקָרָא הוּא, דְנִקִּיט עֲלָאָה מְכֻלְהוּ, וְנִמְיךְ מְכֻלְהוּ.
 אוּף הָכָא עֲלָאָה דְכֵלָא, אָדָם, וְנִמְיךְ מְכֻלָּא בְהֶמָה.
 אָמַר לֵיה וְהָא כְּתִיב (בראשית ב) וְאָדָם אֵין לַעֲבוֹד אֶת
 הָאֲדָמָה. אָמַר לֵיה, תָּא חֲזִי, דְכָל מַה דִּי בְעֲלָמָא

לֹא הָיָה אֱלֹהִים בְּגִינֵיהָ דָאָדָם, וְכִלְהוּ בְּגִינֵיהָ מִתְקַיְימִי,
 וְלֹא אֶתְחַזֵּיאוּ בְּעֵלְמָא, וְכִלְהוּ אֶתְעַכְבוּ עַד דְּיִיתִי הֵהוּא
 דְּאֶקְרִי אָדָם. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב) וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה
 טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וּגּו'. טָרֵם: עַד לָא, כְּתַרְגּוּמוֹ. מִשּׁוּם
 דְּדִיּוֹקְנָא עֲלָאָה לָא אֶתְחַזֵּי, הֲדָא הוּא דְכְתִיב וְאָדָם אֵין,
 כְּלוּמַר, כְּלָהוּ אֶתְעַכְבוּ בְּגִינֵיהָ דֵהָאִי דִיּוֹקְנָא, עַד
 דְּאֶתְחַזֵּי.

וּבְגִין כֶּף לָא אֶתְחַזֵּי (נ"א אֶתְבְּרִי) הָאִי דִיּוֹקְנָא, אֱלֹהִים
 בְּדִיּוֹקְנָא דְאֶתְחַזֵּי לֵיהּ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית
 ב) וַיִּיצַר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, בְּשֵׁם מְלֵא. כִּמְה
 דְּאֹקִימָנָא, דְּאִיהוּ שְׁלִימוּתָא דְכֻלָּא, וְכֻלְלָא דְכֻלָּא.
 תַּאנָּא, בְּשֵׁי נְבֵרָא אָדָם, בְּשַׁעָה שְׁנַשְׁלָם הַפְסָא.
 וְנִקְרָא כְּפָא, דְכְתִיב, (מלכים א, י) שֵׁשׁ מַעְלוֹת
 לַכְּפָא. וְלִפִּיכֶךָ נְבֵרָא הָאָדָם בְּשֵׁי, שְׁהוּא רְאוּי לִישֵׁב
 עַל הַכְּפָא. וְתַאנָּא פִּיּוֹן דְּנְבֵרָא אָדָם אֶתְתַּקֵּן כֻּלָּא, וְכֻל
 מַה דְּלַעֲיִלָא וְתַתָּא, וְכֻלָּא אֶתְכֻלִּיל בְּאָדָם.

תַּנְיָא אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (יחזקאל א) וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
 אָדָם, כֻּלְלָא דְכֻלָּא, וְכֻלָּא כְּלִילָן בְּהָאִי דִיּוֹקְנָא.
 אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהָא כְּתִיב (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל הַיְמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי שׁוֹר (דף מ"ח ע"ב) מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּן, אֲמַר
 לֵיהּ כֻּלָּא אִפִּי אָדָם הוּו, וּבְהֵהוּא דִיּוֹקְנָא דָאָדָם, אֶתְחַזֵּיין

כָּל גְּוֹנִין וְכָל דְּיוֹקְנֵין. כִּמָּה דְתַנִּינָן אַנְפוּי אַנְפֵי נִשְׂרָא,
 לֹא דִהוּא נִשְׂרָא, אֶלָּא דְאַתְחֲזִי בְּדְיוֹקְנָא דְאָדָם, מְשׁוּם
 דְּכַלִּיל כָּל גְּוֹנִין וְכָל דְּיוֹקְנֵין.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, כָּל מָאן דְּאִיהוּ תַּחֲוֹת שׁוּלְטָנֵי
 דְּאָדָם, אַתְקְרִי אִישׁ. מְשׁוּם דְּאַתְתַּקֵּן בְּגִוּוּנָא
 דְּאָדָם, מְדַרְגָּא אַחְרָא דִּיהוּהּ בֵּיהּ בְּקַדְמִיתָא. דְתַנִּיא בְּרִזָּא
 עֲלָאָה (תרומה קע"ח ע"ב, מ"ו ע"ב) בְּסַפְרָא דְצְנִיעוּתָא, כִּד אַתְבְּרִי
 אָדָם, נַחַת בְּדְיוֹקְנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְנַחַתוּ עֲמִיהּ תְּרִין
 רוּחִין, מְתֵרִין סְטֵרִין, מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, כָּלְלָא דְאָדָם.
 וְרוּחָא דִּימִינָא, אַתְקְרִי נְשֻׁמְתָא קְדִישָׁא, דְכַתִּיב, (בראשית
 ב) וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשֻׁמַת חַיִּים. וְרוּחָא דְשְׂמָאלָא, אַתְקְרִי
 נְפֶשׁ חַיָּה, וְהוּהּ אֲזִיל וְנַחֲתִת מֵעִילָא לְתַתָּא, וְלֹא
 אַתְיִישְׁבָא בְּהַדֵּי אַחְרָא.

כִּד הוּהּ עֵייל שֶׁבְתָא, וְהוּהּ חֵב אָדָם, אַתְעֵבִידוּ (נ"א אַתְנַגִּידוּ)
 מִהֶהוּא רוּחָא שְׂמָאלָא, בְּרִיין מִתְפַּשְׁטֵן בְּעֵלְמָא, וְלֹא
 אֶסְתַּיְימוּ גּוּפָא דְלֶהוֹן. וְאַתְחַבְּרוּ בְּהַאי גּוּפָא דְאָדָם,
 בְּדְכוּרָא וְנוֹקְבָא, וְאַתְיִלִּידוּ בְּעֵלְמָא. וְאַלִּין אַקְרוּן נְגַעֵי
 בְּנֵי אָדָם. (כ"ה ע"א) תְּנָא, עֲלָאִין מְנַיְיְהוּ דְלֹא אַתְדְּבִקוּ
 לְתַתָּא, וְתַלְיִין בְּאוּרָא, וְשִׁמְעִין מַה דְשִׁמְעִין מְלַעִילָא.
 וּמְנַיְיְהוּ יַדְעִין אֵינּוּן אַחְרַנִּין לְתַתָּא.

תְּנָא, מִן בּוּצִינָא דְקַרְדִּינּוּתָא, נְפַקִּין תְּלַת מְאָה וְעֶשְׂרִים

וְחָמֵשׁ נִיצוּצֵי, מִתְּגַלְּפִין וּמִתְאַחֲדִין כַּחֲדָא מִסְטְרָא
 דְּגְבוּרָה, דְּאֶקְרוּן גְּבוּרוֹת, (ס"א ומתלבדן) כַּחֲדָא, וְאֶתְעַבְּדוּ
 חַד. (גופא) וְכַד עֵיילִין אֵלִין בְּגוּפָא, אֶקְרִי אִישׁ. (ס"א וְלֹא אִישׁ
 דָּא) דָּא דִּתְנִינָן אִישׁ תָּם וַיִּשָּׂר אִישׁ צְדִיק, וְאִישׁ דְּהֶכָא,
 אִישׁ מְלַחְמָה כְּתִיב, דְּכֻלָּא סְלִיק דִּינָא, וְכֻלָּא חֲדָא. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה אֲמַאי. לָא הָוֵה בִּידֵיהּ (דְּרַבִּי יִצְחָק). אָתוּ שְׂאִילוּ
 קָמִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֹון, תּוּ קִשְׂיָא, דִּהָא תְּנִינָן
 כְּתִיב (בראשית ב) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לְקַחָהּ זֹאת,
 וְתִנִּינָן מֵאֵן אִישׁ דָּא חֶסֶד, וְהֶכָא אֲמַרִיתוּ דִּהוּא דִּינָא.
 אֶלָּא הָכִי תֵאנָא, כֻּלָּא הוּא בְּחַד מִתְקַלָּא סְלִקָא, וְכֻלָּא
 חַד. וּמְשׁוּם דְּדִינֵי תַתְּאִי מִתְאַחֲדִין (נ"א ומתלבדן)
 וּמִתְחַבְּרִין בְּשַׁעְרוֹי דִּהָאִי. אֶקְרִי הוּא דִּינָא קִשְׂיָא, וְכַד
 אֶתְעַבְּר מְנִיָּה שַׁעְרָא דִּרִישָׂא, אֶתְבַּסֵּם, וְדִינִין דִּלְתַתָּא
 לָא אֶזְדַּמְנוּ. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי טְהוּר. דִּלָּא אֶקְרִי טְהוּר,
 אֶלָּא כַּד נִפְיִק מִסְטְרָא דְּמִסְאָבָא, וְכַד נִפְיִק מִן מִסְאָבָא,
 אֶקְרִי טְהוּר. דְּכְתִיב, (איוב יד) מִי יֵתֵן טְהוּר מִטְּמֵא. מִטְּמֵא
 וְדָאִי, וְהֶכָא כְּתִיב, וְאִישׁ כִּי יִמְרֹט רֹאשׁוֹ קִרְחַּהּ הוּא טְהוּר
 הוּא.

וְתָא חֲזִי, בְּרִישָׂא דִּהָאִי אִישׁ, בּוּצִינָא דְּקַרְדִּינּוּתָא. וּבְגִין
 כֶּךָ גּוּלְגֻלְתָּא דִּרִישָׂא דִּהָאִי, סוּמְקָא כֻּלָּא פּוּוּרְדָּא,
 וְשַׁעְרֵי סוּמְקֵי בְּגוּ סוּמְקֵי, וְתִלְיִין מְנִיָּה כְּתָרִין תַּתְּאִין

דְּלַתְתָּא, דְּמַתְּעֵרִין דִּינִין בְּעֵלְמָא. וְכַד אַתְּעֵבֵר מְנִיָּה
שְׁעָרָא וְאַתְגְּלִישׁ, מַחְסַד עֲלָאָה אַתְּבָסֵם כְּלָא, וְאַתְקְרִי
טְהוֹר עַל שְׁמִיָּה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי אַתְקְרִי עַל שְׁמִיָּה, קְדוּשׁ אַתְקְרִי,
וְלֹא טְהוֹר. אָמַר לִיה לָאו הָכִי, דְּקְדוּשׁ לָא אַתְקְרִי
אַלָּא כַּד תְּלִי שְׁעָרָא. דְּקְדוּשָׁה בְּשְׁעָרָא תְּלִי, דְּכַתִּיב,
(במדבר ו) קְדוּשׁ יְהִי גִדְל פֶּרַע שְׁעַר רֵאשׁוּ. וְהֵאִי אַקְרִי
טְהוֹר, מְסֻטְרָא דְּתַלְיִין לְתַתָּא מְנִיָּה, וּבְגִינִי כַּךְ אַתְּעֵבֵר
מְנִיָּה שְׁעָרָא, וְאַתְדַּכִּיא.

וְתֵא חֲזִי כָּל מָאן דְּאִיהוּ מְסֻטְרָא דְּדִינָא, וְדִינִין מְתַאֲחַדִּין
בֵּיה, לָא אַתְדַּכִּי, עַד דְּאַתְעֵבֵר מְנִיָּה שְׁעָרָא,
וּמְדַאֲתַעֲבֵר מְנִיָּה שְׁעָרָא אַתְדַּכִּי. וְאִי תִימָא אָדָם. לָאו
הָכִי, דְּהָא הוּא שְׁלִימוּתָא דְּכְלָא, וְרַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַחוּ בֵּיה.
בְּגִין כַּךְ לָאו הָכִי דְּכְלָהוּ קְדוּשָׁאן וְקַדִּישֵׁין אַתְיִיחַדוּ בֵּיה.
אַבְל הֵאִי, הוּא דִינָא, וְדִינִי אַתְאֲחַדֵּן בֵּיה, לָא אַתְּבָסֵם
עַד דְּאַתְעֵבֵר מְנִיָּה שְׁעָרָא.

תֵּא חֲזִי, דְּהָא לִיּוֹאִי דְּאָתוּ מִהֵאִי סְטְרָא דְּדִינָא, לָא
מְתַדְּכָאן עַד דְּאַתְעֵבֵרוּ מְנַהוֹן שְׁעָרָא, דְּכַתִּיב, (במדבר
ח) וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם הַיּוֹם עֲלֵיהֶם מִי חַטָּאת
וְהַעֲבִירוּ תַעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם וְגו'. וּבְגִין דְּיַתְּבַסְמוּן יַתִּיר,
בְּעֵי כְּהֵנָּא דְּאָתָא מְסֻטְרָא דְּחָסַד עֲלָאָה, לְאַרְמָא לֹוֹן,

דְּכַתִּיב, (במדבר ח) וְהִנִּיף אֶהְרֹן אֶת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לְפָנַי יי'.
 כָּמָה דְּאִיהוּ לְהֵאֵי אִישׁ דְּלַעֲיִלָּא, דְּכַד בְּעֵי לְאַתְּבַסְמָא (דף
 מ"ט ע"א) יִתִּיר, אֶתְגַּלִּיָּא בֵּיהּ חֶסֶד עֲלָאָה, וְאַתְּבַסְמָא. וּמִבְּסָם
 הוּא, לְתַתָּא.

וְהֵאֵי אִישׁ בְּכֻלָּא דְּאָדָם הוּא. וְכַד בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא לְאַגְחָא קְרָבָא, בְּהֵאֵי אִישׁ אַגַּח בְּהוּ קְרָבָא,
 דְּכַתִּיב (שמות טו) יי' אִישׁ מִלְחָמָה, בְּהֵאֵי אִישׁ מִמָּשׁ. וְלֹא
 אַגַּח בְּהוּ קְרָבָא, עַד דְּאֶעְבֵּר לִיהּ שְׁעָרָא דְּרִישָׁא, בְּגִין
 דִּישְׁתַּלְשֻׁלּוֹן מִשְׁלֹשְׁוֹלִיָּהוֹן, וְיִתְבְּרוֹן כָּל אֵינּוֹן כְּתָרִין
 דְּמִתְאַחֲדוֹן בְּשַׁעְרֵי. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה ז) בַּיּוֹם הַהוּא
 יִגְלַח יי' וְגו'. בְּעֶבְרֵי נִהַר בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר אֶת הָרֶאֱשׁ וְשַׁעַר
 הָרְגָלִים וְגַם אֶת הַזִּקְן תִּסְפֶּה.

תְּאֵנָא, וְכַה תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהָרָם. מְאִי וְכַה. כְּגוּוֹנָא
 דְּלַעֲיִלָּא, הֵזֶה עֲלֵיהֶם מִי חֲטָאת, שִׁיּוּרֵי טְלָא
 דְּבְדוּלְחָא חָכָא מִי חֲטָאת, דְּאֵינּוֹן שִׁיּוּרֵי טְלָא. לְזַמְנָא
 דְּאֵתִי כְּתִיב, (יחזקאל לו) וּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים. וְכַבְּסוּ
 בְּגִדֵיכֶם, כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא, דְּתִקְוֹנוּי דְּהֵאֵי אִישׁ אֶתְסַחֲוֹן
 בְּחֶסֶד עֲלָאָה וְאַתְּדְכִי מִכְּלָא.

וְתַנִּינָן, אֲמַאי כְּתִיב בְּתַעַר וְלֹא בְּמִסְפְּרִים. אֶלָּא מְשׁוּם
 דִּיתַעְבֵּר שְׁעָרָא בְּשָׂרְשׁוּי, וְיִתְעַבְּרוֹן מִנִּיהּ דִּינִין
 תַּתְּאִין מִשׁוּלְשׁוֹלִיָּהוֹן. וְלְזַמְנָא דִּיתְכַשְׁרוּן עוּבְדִין לְתַתָּא,

זְמִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁעָרָא דָּא לְאַעְבְּרָא לִיהּ,
וּלְמַגְלֵשִׁיהּ בְּגִין דְּלֹא יִצְמַח וְיִרְבֶּה, דְּכֹתִיב כִּי יִמְרֹט
רֹאשׁוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, רַב מְכָל לְיוֹאֵי, קִרְחַ הוּא, דְּעֵבְדִּיהּ
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלֵעִילָא,
וְקַרְיֵיהּ קִרְחַ. אֵימַתִּי. בְּשַׁעְתָּא דְגַלִּישׁ בְּגִינִיהּ לְהֵאֵי אִישׁ,
דְּכֹתִיב קִרְחַ הוּא.

וְכַד חָמָא קִרְחַ רִישִׁיהּ בְּלֹא שְׁעָרָא, וְחָמָא לְאַהֲרֹן
מִתְקַשְׁט בְּקִשׁוּטֵי מַלְכִין, אֲתוּזְלוּל בְּעֵינֵיהּ וְקָנָא
לְאַהֲרֹן. אָמַר לִיהּ קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא עֵבְדִּית לָךְ
כְּגוּוֹנָא דְלֵעִילָא, לֹא בַעֲתָא לְאַעְלָאָה בְּעֵלְאִין, חוּת
לְתַתָּא וְהוּי בְּתַתָּאִין. דְּכֹתִיב, (במדבר טו) וַיֵּרְדוּ חַיִּים שְׂאוּלָה.
מֵאֵי אִיהוּ שְׂאוּל. גִּיהֶנָם. דְּתַמָּן צוּוּחִין חֲיִיבִין, וְלִית מֵאן
דְּמִרְחָמֵי עֲלֵיהוּ. וְזַמִּינִין אֵינּוֹן לְאַחֲיָא וּלְאַעְלָא, כַּד
יִתְעַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְעַמִּיהּ, וּלְאַחֲיָא לְהוּ. דְּכֹתִיב,
(שמואל א, ב) יִי' מִמִּית וּמְחִיָּה מוֹרִיד שְׂאוּל וַיַּעַל.

וְאֵם מְפָאָת פָּנָיו יִמְרֹט רֹאשׁוֹ. תָּאנָא, אֵית פָּנִים
וְאֵית פָּנִים, וּמֵאן פָּנִים הִלְלוּ. אֵלִין אֵינּוֹן דְּאִקְרוּן
פָּנִים שְׁל זַעַם. וְכָל אֵלִין דְּתַלְיִין מֵאֵינּוֹן פָּנִים חֲצִיפִין,
כְּלָהוּ תְקִיפִין. כְּלָהוּ דְלֹא מִרְחָמֵי, וְכַד אֲתַעְבֵּר שְׁעָרָא
מִסְטָרָא דְאֵינּוֹן פָּנִים, מִתְעַבְּרִין כְּלָהוּ וְאֲתַבְּרוּ.

דַּתְנִיא, (קל"א ע"ב, קמ"א) כָּל אֵינּוֹן דְּתַלְיִין מְשַׁעְרָא דְרִישָׁא,
 אֵינּוֹן עֲלָאִין עַל אַחַרְנִין, וְלֹא חֲצִיפִין כּוּוֹתֵיהּוּ.
 וְכָל אֵינּוֹן דְּתַלְיִין מִסְטָרָא דְשַׁעְרָא דְאֵינּוֹן פְּנִים, כְּלָהּוּ
 חֲצִיפִין וְתַקִּיפִין, וּבְגִין כֶּךָ אֲנָפוּי מִתְלַהֲטֵן כְּאִשָּׁא, מְשׁוּם
 נִיצוּצָא דְבוּצִינָא דְקַרְדִּינּוֹתָא. וּבִהְאִי כְּתִיב, (איכה ד) פְּנֵי
 יְיָ חֲלָקָם. (תהלים לד) פְּנֵי יְיָ בְּעוֹשֵׁי רַע.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵהוּ נִגַּע לְבָן אֲדַמָּדָם. נִגַּע מִמֶּשׁ הוּא,
 אִי חוּרָא אֲתַחְזִי, וְסוּמָקָא לָא אֲתַעְפֵּר. מִשְׁמַע
 דְּכְתִיב לְבָן אֲדַמָּדָם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דְּחוּרָא לָא אֲתַחְזִי
 אֲלָא בְּסוּמָקָא, כְּגוּוֹנָא חוּרָא וְסוּמָקָא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
 אֲפֹה עַל גַּב דְּחוּרָא אֲתַחְזִי, אִי סוּמָקָא לָא אֲזִיל, נִגַּע
 הוּא. דְּכְתִיב, (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג
 יִלְבִּינוּ. וְכַד אֲתַחְזוּר, כְּלָא רַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַחוּ, וְדִינִין לָא
 אֲשַׁתְּכַחוּ. (ס"א דְהָא אֲתַעְקְרוּ)

תַּאֲנִי רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב נִגַּע הוּא, וְכְתִיב נִגַּע הִיא. חַד
 דְּכַר וְחַד נּוֹקְבָא. אֲלָא כַּד נּוֹקְבָא, אֲסַתְּאֲבַת בְּגִין
 חוּבֵי תַתְּאִי, כְּתִיב נִגַּע הִיא. וְכַד דְּכַר לָא אֲתַדְּכִי בְּגִין
 חוּבֵי תַתְּאִי, כְּתִיב נִגַּע הוּא.

וְאֲשַׁתְּמוּדְעָן מְלִין אֲלִין לְגַבֵּי כְּהֵנָּא, דִּינִין דְּאָתוּ
 מֵהָאִי, וְדִינִין דְּאָתוּ מֵהָאִי. וְאֲשַׁתְּמוּדְעָן
 קַרְבְּנֵי דְבַעֲיִין לְקַרְבָּא, דְּכְתִיב זָכַר תָּמִים. וְכְתִיב נִקְבָּה

תְּמִימָה יְבִיאָנָה, דְּהָא אֲשֶׁת־מוֹדֵעַן מְלִי, מֵאֵן אָתּוּ דִּינִין,
 וּמֵאֵן אֵינּוֹן חוּבִי. דְּאֵתְאַחֲדָן בְּהֵאֵי אִוּ בְּהֵאֵי. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תהלים נא) זָבַחַי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּרָה. לְאַפְקָא שְׂאָר
 קֶרְבַּנִּין דְּלֹא כְּתִיב רוּחַ נְשֻׁבָּרָה, דְּאֵינּוֹן שְׁלֵמָא לְעֵלְמָא,
 וְחֻדְוָה דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין.

(ויקרא יג) וְאִם יִרְאָנָה הַכֹּהֵן. תֵּאֲנִי רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (דף מ"ט ע"ב)
 (תהלים סה) שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עֲדִיךָ וְגו'. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, דָּא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, שׁוֹמֵעַ
 תְּפִלוֹת מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵהוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. אֶלֹא תְּפִלָּה, דָּא
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאֵיהִי תְּפִלָּה, דְּכְתִיב, (תהלים קט) וְאֲנִי
 תְּפִלָּה (ס"א (תהלים טט) וְאֲנִי תְּפִלְתִּי) וְדוּד בְּגִין כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל קָאֲמַר
 לָהּ. וּמָה דְּאָמַר וְאֲנִי תְּפִלָּה, כִּלְאֵי חַד, וְעַל דָּא שׁוֹמֵעַ
 תְּפִלָּה, וְדָא תְּפִלָּה שְׁלַ יְד, דְּכְתִיב, (שמות יג) עַל יְדֻכָּה
 בְּה"א.

עֲדִיךָ כָּל בֶּשֶׂר יְבוֹאוּ. בְּשַׁעֲתָא דְּגוּפָא שְׂרִיא בְּצַעֲרָא,
 בְּמַרְעִין בְּמַכְתְּשִׁין. כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר וּבֶשֶׂר כִּי יִהְיֶה
 בְּעוּרוֹ. אֵת הַנֶּגַע בְּעוּר הַבֶּשֶׂר. הַבֶּשֶׂר הַחַי. וּבְגִין כִּךְ לֹא
 כְּתִיב, כָּל רוּחַ יָבֹאוּ, אֶלֹא כָּל בֶּשֶׂר יָבֹאוּ. מֵהוּ עֲדִיךָ.
 אֶלֹא כְּמָה דְּאֵתְמַר, וְהוּבֵא אֶל הַכֹּהֵן, דָּא הוּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, וְאִם יִרְאָנָה הַכֹּהֵן. תָּא חֲזִי,
 בְּאַתְרַ חַד אֲהֲרֹן הַכֹּהֵן, וּבְאַתְרָא אַחֲרָא הַכֹּהֵן סַתָּם, וְדָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְהָא פְּתִיב נִגַּע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם
וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן, אִי הָכִי דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
אָמַר לִיה אִין. בְּגִין דְּבִיה תִּלְיָא כָּל דְּכִיּוּתָא וְכָל קְדוּשָׁה.
אָמַר לִיה, אִי הָכִי, אֲמַאי וְהוּבָא, וְהוּעֵלָה מִבַּעֲי לִיה.
אָמַר לִיה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שמות כז) וְהוּבָא אֶת בְּדִיו
בְּטַבְּעוֹת, דְּעֵייל דָּא בְּגוּ דָּא. אוּף הָכָא וְהוּבָא, דִּיכְפְּנִסוּן
לִיה לְכַהֲנָא, לְדַכָּאָה לִיה (כד אהדר ביה) וְיַעֲלוּן מִלָּה קַמִּיה.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָכִי תַנִּינָן, נִגַּע צָרַעַת. נִגַּע הוּא דִּינָא
תִּקִּיפָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא. צָרַעַת: סְגִירו. כְּמָה דְּאֵת
אָמַר, סְגִירו דְּנְהוּרָא עֲלָאָה. סְגִירו דְּטִיבו עֲלָאָה, דְּלָא
נְחִית לְעֵלְמָא. כִּי תִהְיֶה בְּאָדָם, בְּאָדָם סִתָּם. וְהוּבָא אֶל
הַכֹּהֵן. דָּא כְּהֵן דְּלִתְתָא, דְּהוּא אֲתִתְקֵן לְמַפְתַּח הַהוּא
סְגִירו, וְלֹאדְלָקָא בּוּצִינִיא דִּישְׁתַּכְּחוּ עַל יְדוּי בְּרַכָּן
לְעֵילָא וְלִתְתָא. וְיִתְעַבֵּר וְיִסְתַּלַּק הַהוּא נִגַּע, וְיִשְׂרִי נְהִירו
דְּרַחְמֵי עַל כְּלָא, וּבְגִין כֶּף וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן.
אָמַר רַבִּי אַבָּא, חֲמִינָא לְאִינְהוּ בְּנֵי עֵלְמָא, דְּלָא
מִשְׁגָּחוּ, וְלָא יִדְעִין בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן, כְּתִיב בְּהוּ
בְּיִשְׂרָאֵל, (ויקרא כ) אֲשֶׁר הִבְדִּילְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת
לִי. וְכְתִיב, (ויקרא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים כִּי קְדוֹשׁ
אֲנִי יי'. אִי אִינּוֹן מִתְרַחֲקוּ, אֲן הוּא קְדוּשָׁה דְּלַהוֹן, הָא
רְעוּתָא דְּלַהוֹן אֲתִרַחֲקַת מִנִּיה. וְקָרָא אַכְרִיז וְאָמַר, (תהלים

(לב) אל תהיו כסוס כפרד אין הבין, במה אתפרשן בני
נשא מסוס ופרד, בקדושה דגרמייהו, לאשתכחא
שלימין ורשימין מכלא.

ועל דא זווגא דבני נשא הוא בזמנין ידיען, לכוונא
רעותא לאתדבקא ביה בקודשא בריך הוא. והא
אתערו, בפלגות ליליא קודשא בריך הוא עאל בגנתא
דעידן, לאשתעשעא עם צדיקיא, וכנסת ישראל
משבת ליה לקודשא בריך הוא, והיא שעתא דרעותא
לאתדבקא בהו.

וחבריא דמשתדלי באורייתא, משתתפי בה בפנסת
ישראל, לשבתא למלכא קדישא, ואתעסקן
באורייתא, שאר בני נשא כדין עידן רעותא לאתקדשא
בקדושה דקודשא בריך הוא, ולכוונא רעותא
לאתדבקא ביה. ואינון חבריא דמשתדלי באורייתא
זווגא דלהון בשעתא דזווגא אחרא אשתכח, והאי
משבת לשבת לכוונא רעותא לאתדבקא ביה בקודשא
בריך הוא ובכנסת ישראל, דהוא עידן רעותא דמתברכן
כלא עלאי ותתאי.

אי בני נשא אתרחקו מניה, ועבדן כבעירי, אן הוא
קדושה דלהון, לאשתכחא קדישין. אן אינון נפשאן
קדישין דמשכן מעילא. ושלמה מלכא צווח ואמר, (משלי

יט) גם בלא דעת נפש לא טוב. גם בלא דעת, מאן הוא דעת. דא קודשא בריך הוא. נפש לא טוב, דא הוא נפש, דאינון משכין בעובדייהו, לא טוב, דהא מסטרא אחרא אתמשכאן עלייהו נפשתא דלאו איהו טוב, בגין דלא מכווני לבייהו לקודשא בריך הוא.

מאן דאתלהיט ביצר הרע, בלא רעותא וכוונה דלבא לקודשא בריך הוא. מסטרא דיצר הרע אתמשך עליה נפשא, דלאו איהי טוב, הדא הוא דכתיב גם בלא דעת נפש לא טוב ואץ ברגלים חוטא. מאן דאיהו אץ ברגלים ודחי שעתא בלא רעותא קדישא, חוטא. חוטא ודאי, בכלא.

ועל דא שריין מכתשין בישין בבני נשא, ואסהידו באנפיהו בחציפותא דלהון, לאחזאה דהא קודשא בריך הוא מאיס בהו, ולאו דעתיה בהון, עד דאינון זכאן (דף נ' ע"א) ומכשראן עובדייהו פמלקדמין, ומתברכן (ס"א ומתדכאן). ועל דא אשתמודען מכתשין לגבי כהנא, אינון דאתיין מסטרא דמסאבא, ואינון דאתיין מסטרא אחרא.

כגוונא דא פתיב, פי תבאו אל ארץ כנען וגו', ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם. וכי אגר טב הוא, דישתכח באינון דזכאן למיעל בארעא. אלא הא

אוֹקְמוּהָ לְאַשְׁכַּחַא מִטְמוֹנֵין דְּאַטְמָרן בְּבֵיתֵיהוּ,
וְלֹאֲהֵנְאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל.

אַבְל תָּא חֲזִי, זַכָּאִין אֵינֹון יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינֹון מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחִים לְהוּ,
דְּכְתִיב, (מלאכי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר יי'. וּמַגּוֹ רַחֲמֹותָא
דִּילֵיהּ, אָעִיל לְהוּ לְאַרְעָא קְדִישָׁא, לְאַשְׂרָאָה שְׂכִינְתֵיהּ
בֵּינֵיהוּ, וּלְמַהוּי דִּיִּזְרִיה עֲמַהוֹן, וְיִשְׂרָאֵל דִּישְׁתַּכְּחוֹן
קְדִישֵׁין עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (שמות לה) וְכָל הַנְּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לְבִן וְגו'.
בְּשַׁעְתָּא דִּהוּ עֵבְדִין עֲבִידְתָּא, הוּוּ אֲמַרִי, דָּא
לְמִקְדָּשָׁא. דָּא לְמִשְׁכְּנָא. דָּא לְפְרוּכְתָּא. וְכֵן כָּל אֵינֹון
אוּמַנִין בְּגִין דִּישְׂרֵי קְדוּשָׁה עַל יְדֵיהוּ, וְאַתְקַדְשׁ תְּהוּא
עֲבִידְתָּא. וְכַד סָלִיק לְאַתְרֵיהּ, בְּקְדוּשָׁה סָלִיק.

כְּגוּוֹנָא דָּא מֵאן דְּעֵבִיד עֲבִידְתָּא לְעִבּוּדָה זָרָה, או
לְסִטְרָא אַחְרָא, דְּלָא קְדִישָׁא. פִּיּוֹן דְּאֲדַכֵּר לֵיהּ
עַל תְּהוּא עֲבִידְתָּא, הָא רוּחַ מְסַאבָּא שְׂרִיא עֲלוּי, וְכַד
סָלִיק עֲבִידְתָּא, בְּמִסְאבָּא סָלִיק. כְּנַעֲנִים פְּלַחֵי לְעִבּוּדָה
זָרָה אֵינְהוּ, וּמִתְדַבְּקֵן כְּלָהוּ כַּחְדָּא בְּרוּחַ מְסַאבָּא בְּעִבּוּדָה
זָרָה, וְהוּוּ בְּנִיין בְּנִין לְפְרָצוּפִייהוּ (ס"א לְטְנוּפִייהוּ) וְלַגְעוּלִייהוּ
לְסִטְרָא מְסַאבָּא לְעִבּוּדָה זָרָה, וְכַד שְׂרָאן לְמַבְנֵי, הוּוּ
אֲמַרִי מְלָה, וְכִיּוֹן דְּאַתְדַּכֵּר בְּפּוּמִייהוּ, סָלִיק עֲלֵיהּ רוּחַ
מְסַאבָּא. כַּד אֶסְתְּלִיק עֲבִידְתָּא, בְּרוּחַ מְסַאבָּא אֶסְתְּלִיק.

כִּיּוֹן דְּעָאלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְדַכָּאָה לֹון, וּלְקַדְשָׁא לֹון אַרְעָא, וּלְאַפְנָאָה אֶתְר
 לְשְׁכִינְתָּא דְלָא תִשְׂרִי שְׁכִינְתָּא גּוֹ מְסֻאָבָא. וְעַל דָּא
 בְּהֵוּא נִגְעַ צְרַעַת, הוּוּ סְתָרִין בְּנִינִין דְּאֵעִין וְאַבְנִין
 דְּאֵתְעֵבִידוּ בְּמֻסָּאָבוּ.

תָּא חֲזִי, אִי עוּבְדָּא דָּא הוּוּ לְאַשְׁכְּחָא מְטֻמוּנִין בְּלַחֲדוּי,
 יְהֵדְרוּן אַבְנִין לְבֵתֵר כְּמָה דְּאֵינוּן לְאַתְרֵיהוּ, וְעַפְרָא
 לְאַתְרֵיהּ. אַבְל קָרָא כְּתִיב, וּחִלְצוּ אֶת הָאֲבָנִים. וְכִתִּיב
 וְעַפֵּר אַחֲרֵי יָקַח. בְּגִין דִּיתְעַבְר רִוּחַ מְסֻאָבָא, וְיִתְפְּנִי
 וְיִתְקַדֵּשׁ הַשְּׁתָּא כְּמִלְקַדְמִין, וְיִשְׁתַּכְּחוּ יִשְׂרָאֵל בְּקִדּוּשָׁה,
 וּבְדִיּוּרָא קְדִישָׁא, לְמִשְׂרֵי בִינֵיהוּ שְׁכִינְתָּא.

וְעַל דָּא מֵאֵן דְּבְנֵי בְנִין כַּד שְׂאֲרֵי לְמַבְנֵי, בְּעֵי לְאַדְכָּרָא
 בְּפּוּמִיָּה, דְּהָא לְפּוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא
 בְּנֵי. בְּגִין דְּכְתִיב, (ירמיה כב) הוּי בּוֹנֵה בֵיתוֹ בְּלֹא צְדָק וְגו',
 וְכַדִּין סִייעָתָא דְּשְׁמִיָּא שְׂאֲרֵי עֲלוּי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 זְמִין עָלֵיהּ קְדוּשָׁתָא, וְקֹאֲרֵי עָלֵיהּ שְׁלוֹם, הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (איוב ה) וַיִּדְעַת כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֵךְ וְגו'. מַהוּ (איוב ה)
 וּפְקַדְתָּ נֹוֶךְ, הָא אוּקְמוּהָ, אַבְל וּפְקַדְתָּ, לְאַפְקָדָא מְלָה
 בְּפּוּמָא כַּד אֵיהוּ בְּנֵי. וְכַדִּין וְלֹא תַחֲטֵא כְּתִיב. וְאִי לֹאו
 הָא זְמִין לְבֵיתֵיהּ סְטָרָא אַחֲרָא.

כָּל שָׁכֵן, מֵאֵן דְּבִנֵי וִרְעוּתִיהָ בְּגוּוֹנָא אַחְרָא, בְּגִין דְּמִיחַד
 בֵּיתָא לְסִטְרָא אַחְרָא, לְאַסְתָּאבָא בֵּיהּ. הָא וְדֵאִי
 שְׂרִיא בֵּיהּ רוּחַ מְסִאבָא, וְלֹא נִפְיֵק תְּהוּא בַר נֶשׁ
 מִעֲלָמָא, עַד דְּאַתְעֵנֵשׁ בְּתֵהוּא בֵּיתָא, וּמֵאֵן דְּדִייר בֵּיהּ,
 יִכִּיל לְאַתְזָקָא, דְּהָא תְּהוּא דִּירָה רוּחַ מְסִאבָא שְׂרִיא בֵּיהּ,
 וְאִזִּיק מֵאֵן דְּאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ.

וְאִי תִימָא בְּמַה יְדִיעַ. כְּגוֹן דְּאַתְזֹק בְּתֵהוּא בֵּיתָא, תְּהוּא
 דְּבִנֵי לָהּ, אוֹ אַנְשֵי בֵּיתִיהּ, אוֹ בְּנִזְקֵי דְגוּפָא, אוֹ
 בְּנִזְקֵי מְמוֹנָא, הוּא וְתֵרִין אַחְרָנִין אַבְתְּרִיהּ. הָא וְדֵאִי
 יַעְרוֹק בַר נֶשׁ לְטוֹרָא, וְלֹא יְדוֹר בֵּיהּ. יְדוֹר בְּטִיחְלָא
 דְּעַפְרָא, וְלֹא יְדוֹר בֵּיהּ.

וּבְגִין כֵּן, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עָלֵיהּוּ דִישְׂרָאֵל,
 דְּאִינוּן לָא יְדַעִין מְלָה בְּכָל אִינוּן בְּתִי. וְהוּא
 אָמַר, אַתּוּן לָא יְדַעִין, אֲנָא יְדַעְנָא, וְאַרְשִׁימְנָא לֹון
 בְּנִגְעַ. נִגְעַ דְּיִיר בְּבֵיתָא, הָא נִגְעַ אַחְרָא תְּקִיפָא, דִּיפִיֵּק
 לִיהּ, וְיַעֲבַר לִיהּ מִן עֲלָמָא. וּכְדִין וְנַתַּן אֶת הַבַּיִת אֶת
 אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו. כִּיּוֹן דְּאִזִּיל לִיהּ, מֵאִי טַעֲמָא וְנַתַּן אֶת
 הַבַּיִת. אֲלֹא בְּכָל זְמַנָּא דְּתֵהוּא בְּנִין לְהוּי קִיִּים, (דף נ' ע"ב)
 דִּילִיָּהּ הוּא, וְיִכִּיל לְאַהֲדָרָא.

הָאִי בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, כָּל שָׁכֵן בְּאַרְעָא אַחְרָא, דְּזִמְינָא
 רוּחַ מְסִאבָא יִתִּיר, וְיִכִּיל בַר נֶשׁ לְאַתְזָקָא. אָמַר

רבי אלעזר, וּכְלִ שְׁפָן דְּאֶקְרִי בְּקִלְפוּי דְּחִבְרוּי אַחַרְנִין,
 לְאַשְׁתִּכַּחַת תַּמָּן, וְאַפִּילוּ טוּרְפִי דְּקִסְפֵּתָא לָא מַעְבְּרִין לִיה
 מִהֵוּא בֵּיתָא, וּבְגִין כֶּךָ הָאִי קָרָא אַכְרִיז וְאָמַר, הוּי בּוֹנֵה
 בֵּיתוֹ בְּלֹא צְדָק. הוּי וְדַאי קָא־מְרִי כָּל יוֹמָא בְּהֵוּא בֵּיתָא.

רבי יוסי עאל חד יומא בחד ביתא, מָטָא בַּסְפֵּתָא (ס"א
 אַטְרַח בְּטִיפְסָא), עָאֵל לְגוּ. שָׁמַע חַד קָלָא דְּאָמַר,

אַתְּכַנְשׁוּ עוּלוּ, הָא חַד פְּלוּגְתָּא דִּילָן. סִיפְתוּ וּנְנֻזִיק לִיה
 עַד לָא יִנְפוֹק, אָמְרוּ, לָא נִיכּוּל אֶלָּא אִי דִּיּוּרִיָּה הָכָא.
 נִפְק רַבִּי יוֹסִי וְדַחִיל. אָמַר, וְדַאי מָאן דְּאֶעְבֵּר עַל מְלוּי
 דְּחִבְרִיָּא, אַתְּחִיב בְּנַפְשִׁיהָ.

אמר ליה רבי חייא, וְהָא גּוֹיִם וְשָׂאָר בְּנֵי נְשָׂא דִּיּוּרִי
 בְּגוֹיָהּ, וְאַשְׁתְּלִימוּ. אָמַר לִיה, אֵינּוֹן מְסִטְרִיָּהוּ קָא
 אַתִּיין, אָבֵל מָאן דְּדַחִיל חֲטָאָה, יְכִיל לְאַתְזָקָא. וְאַפִּילוּ
 אֵינּוֹן, אִי יַעֲבּוּ דִּיּוּרִיָּהוֹן בֵּיהּ, לָא יִפְקוּן בְּשָׁלָם. אָמַר
 לִיה, וְהָא כְּתִיב (איוב כא) בְּתִיָּהֶם שָׁלוֹם מִפְּחַד. אָמַר לִיה
 כְּגוֹן דְּהוּהּ מֵאַחֲרָא, וְאַתְּבְּנִי מִצְדָּק. וְקָרָא הָכִי הוּא,
 בְּתִיָּהֶם שָׁלוֹם מִפְּחַד, כְּשֶׁבְּתִיָּהֶם שָׁלוֹם מִפְּחַד שֶׁבֶט אֱלוֹהִי
 לָא שְׂרִיא עֲלֵיהֶם.

(ויקרא יד) וּבָא אֲשֶׁר לֹו הַבַּיִת וְהַגִּיד וְגו'. וְהַגִּיד, וַיֹּאמֶר
 מִבְּעֵי לִיה, אוּ וַיְדַבֵּר, מֵהוּ וְהַגִּיד. אֶלָּא בְּכָל אַתְר
 מְלָה דְּחִכְמַתָּא הוּא, וְהָא אוּקְמוּהָ. כְּנֻגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת,

כְּנִגַּע, נִגַּע מִבְּעֵי לִיָּהּ. נִרְאָה לִי, יֵשׁ לִי מִבְּעֵי לִיָּהּ. דְּהָא
כְּתִיב, וְנִתַּתִּי נִגַּע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֲזוֹתְכֶם, דִּיתַחֲזִי
לְכֹלָא. אֲמַאי כְּנִגַּע נִרְאָה לִי.

אֲלֵא בְּשַׁעֲתָא דְּהָאֵי עֵייל, אַחֲרָא אֲתַגְלִיא. וּמִקְטָרְגָא
דָּא בְּדָא. וְעַל דָּא נִרְאָה לִי, הֵהוּא דְּאֲתַפְסִי
אֲתַגְלִיא, וּדְאֲתַגְלִיא אֲתַפְסִי, וּלְבַתֵּר מִתַּחֲזִי לִיָּהּ
בְּדִיוֹקְנָא דְּהֵהוּא נִגַּע דְּבֵיתָא, וְאֲתַפְסִיא אַחֲרָא. וְעַל דָּא
וְהִגִּיד לְכַהֵן, דְּמִלָּה דְּחֻכְמָתָא הִיא.

וְכִדִּין אֲתִי כְּהֵנָּא, וְיִרְמוֹן בֵּיתָא, וְיִנְתַּצּוֹן לִיָּהּ אֲבָנִין
וְאֶעִין וְכֹלָא. כִּיּוֹן דְּאֲנַתְצָן וְאֲתַדְּכֹן כְּלָא,
מִתְּבַרְכָּאן, כְּדִין כְּתִיב, (דְּבָרִים ח) וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה
וְיִשְׁבֹּת. אֲלִין אֶקְרוֹן טוֹבִים, דְּהָא קְדָמָאֵי לָאו אִינוֹן
טוֹבִים, וְלָאו בְּכֹלְלָא דְּקְדוּשָׁה וְדְכִיו נִינְהוּ.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי בְּמַאי מוֹקְמִינָן קָרָא דְּכְתִיב,
(דְּבָרִים ו) וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל טוֹב אֲשֶׁר לֹא מְלֵאֲתָא. אִי
רוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא בְּגוּוֹיָיְהוּ הֵיךְ מְלֵאִים כָּל טוֹב. אֲמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, מְלֵאִים כָּל טוֹב: בְּמֻמוֹנָא, בְּכִסְפָּא,
וּבְדֵהָבָא, וּבְכֹלָא. כְּמָה דָּאֲתָא אֲמַר (בְּרַאשִׁית מֵד) כִּי טוֹב כָּל
אֶרֶץ מְצָרִים. וְאֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כָּל בֵּיתִי דְּמְצָרָאֵי,
מְלִיין חֲרָשִׁין וְטַעוֹן הוּוּ. אֲלֵא בְּגִין עוֹתָרָא דְּאֶרְעָא
אֲתַמַּר. אוּף הָכָא בְּגִין עוֹתָרָא וּמְמוֹנָא הוּוּ.

תִּרְיֵן עוֹתְרִין נִטְלוּ יִשְׂרָאֵל, חַד כַּד נִפְקוּ מִגְלוּתָא
 דְּמִצְרַיִם. וְחַד כַּד עָאלוּ לְאַרְעָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, כָּל דָּא וְדָא הָוֵה לְאַתְקֻדְשָׁא אַרְעָא, וְלֹא־עֲבָרָא
 רוּחַ מִסְּאָבָא מֵאַרְעָא, וּמִגּוּ יִשְׂרָאֵל. וְכַד בֵּיתָא הָוֵה
 נְתִיץ, הָוֵה אֲשַׁתְּכַח בָּהּ מְמוֹנָא, לְמַבְנֵי לֵיהּ, וְלַמְלִיא
 בֵּיתֶיהּ, בְּגִין דְּלֹא יִצְטַעַר עַל בֵּיתָא, וַיִּשְׁרוּן בְּדִיּוּרָא
 דְּקִדּוּשָׁתָּהּ.

(ויקרא יג) וְאִישׁ אִו אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרָם בְּהָרוֹת וְגו'.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּסִילְתָּא דְּמוֹקְפֵי בְּבִהְרַת עֲזָה, חִיזוּ
 תְּנִינָא, וּבְחִיזוּ אֲתֵדֵן, בְּאַיְנוּן גְּוּוּנִין. אָמַר רַבִּי יִצְחָק ש'
 טַעְמֵי אֵית מֵאן דְּגָרִיס בְּבִהְרַת עֲזָה. וְכֻלְהוּ אוּלְיִפְנָא
 מֵאַבָּא, בַּר חִיזוּר (חִיזוּר) חַד סְאִיב, סְהָדָא חַד. תִּרְיֵן, תְּרִי
 סְהָדִי, וְדָכִי. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, אֲפִילוּ מֵאָה פְתָרִי, וְתָרִי
 כְּמֵאָה. וְדָא אוּלְיִפְנָא לְבַתָּר דְּכְתִיב, (דְּבָרִים יט) לֹא יָקוּם עַד
 אֶחָד בְּאִישׁ וְגו', עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים וְגו'.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוֵה יְתִיב קָמִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, כְּתִיב
 נִגַע לִבָּן אֲדַמָּדָם, כְּדִין הוּא נִגַע, דִּהָא חוּרָא לָא
 קָאִים בְּעֵינֵיהּ. פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, כְּתִיב (ישעיה א) אִם
 יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים וְגו', זַכָּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְדַכָּאָה לֹון בְּכָלָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן
 בְּדִינָא קָמִיהּ. וּמֵאַרְיֵהוּן דְּדִינָא לָא יִשְׁלֹטוּן בְּהוּן, דִּהָא

כָּלֵא אֶזֶל בְּתַר זַיְנִיהַ. סוּמְקָא לְסוּמְקָא, וְחַוּוּרָא לְחַוּוּרָא.
יְמִינָא לְיְמִינָא, וְשְׂמָאלָא לְשְׂמָאלָא.

בְּעֵשׂוּ כְּתִיב, (בראשית כה) וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי, וְעַל דָּא
שְׂרִיא בֵּיהַ זַיְנִיהַ. (דף נ"א ע"א) וְאִי תִימָא אֲדָמוֹנִי כְּתִיב
בְּעֵשׂוּ. וְכְתִיב בֵּיהַ בְּדוּד, (שמואל א, טז) וַיְבִיֵּאֵהוּ וְהוּא
אֲדָמוֹנִי. אֶלָּא דָּא מְזוּהָמָא דְדַהֲבָא אֲתַעֲבִיד, וְדָא
בְּזוּהָרָא דְדַהֲבָא אֲתַדְבֵּק, בְּעֵשׂוּ כְּתִיב בֵּיהַ, אֲדָמוֹנִי כְּלוּ
כְּאַדְרַת שְׂעָר, (מ"ח ע"ב) בְּזוּהָמָא דְהַתּוּכָא נָפֵק. בֵּיהַ כְּתִיב
בְּדוּד, עִם יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רְאִי.

תָּא חַזִּי, מֵאֵי טַעְמָא. גְּוּוּנָא חַוּוּרָא אֲשַׁתְּמוּדַע, וְגְוּוּנָא
סוּמְקָא אֲשַׁתְּמוּדַע, סוּמְקָא בְּקַדְמִיתָא, וְהָא אֲתַחְזִי
בֵּיהַ חַוּוּרָא, הָא דְכִיּוּתָא אֲתַיִלִיד בֵּיהַ, וְשָׂאֲרִי
לְאַתְדַכְּפָא. חַוּוּרָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַתַּחְזִי בֵּיהַ סוּמְקָא, הָא
שָׂאֲרִי לְאַסְתַּאבָּא, וְכְתִיב וְטַמְאוּ הַכֶּהֱן, דְּהָא אֲתַיִלִיד
בֵּיהַ סוּמְקָא, לְאַסְתַּאבָּא. וְכַהֲנָא הוּוּ יַדַע בְּכָל אֵינּוֹן
גְּוּוּנִין. וְלְזַמְנִין דְּאַתַּחְזִי בֵּיהַ גְּוּוּנָא דְדְּכִיּוּתָא, וַיִּסְגַּר לִיהַ
לְמַחְמֵי אִי אֲתַיִלִיד בֵּיהַ גְּוּוּנָא אַחְרָא. וְאִי לָא, מְדַכְּי
לִיהַ, הֲדָא הוּוּ דְכְּתִיב וְטַהֲרוּ הַכֶּהֱן וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הוּוּ אֶזְלֵי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כְּתִיב (מלכים ב, ה) וְצָרַעַת נֶעְמָן תְּדַבֵּק בְּךָ
וּבְזֹרְעֶךָ לְעוֹלָם וְגו', אִי הוּוּ חֲטָא בְּנוֹי אֲמַאי יִלְקוּן.

אמר ליה, אלישע יתיר משאר נביאי חמא. חמא דלא
 נפיק מגחזי ברא דמעליא, ועל דא לייט לכלהו.
 ולא עוד, אלא אמר ליה, אנא פולחנא בשמושא עלאה
 לגבי אליהו, וזכינא בתרין חולקין, דהא פלחנא
 ליה בקשוט, ואנת רשע פגימת לי, אומית לשקר,א,
 וחמידת, הא עברת על אורייתא פלא, ומאן דאעבר על
 דא, מית הוא לעלמא דאתי. אבל בגין דפלחת לי,
 שמושא דילך לא להוי למגנא, תהוי מיתה דילך
 בעלמא דין, ובעלמא דאתי לא. ובגין כה, וצרעת נעמן
 תדבק בך ובזרעך. (גוונא דחיוורא אשתמודע, וגוונא דסומקא אשתמודע)

אמר רבי יוסי, בגד הצמר או הפשתים אמאי. אמר רבי
 יצחק, בכלא שריא, ובכלא שלטא. ואית פגוונא
 דא דכתיב, (משלי לא) דרשה צמר ופשתים. ובגיני כה,
 שולטניה דההוא נגע דנפיק מאתר עלאה, דא שלטא
 בכלא, בתרי גווני, בצמר ובפשתים. ובגין כה, זאת
 תורת נגע הצרעת בגד הצמר או הפשתים.

רבי יצחק הוה אזיל לקטפורי דאבוי. חמא חד בר נש,
 דסאטי בקוטרא דמטולא אכתפוי. אמר ליה,
 שורטא דקישטא בכתפך אמאי, לא אמר ליה מדי. אזל
 אבתריה, חמא דעייל במערתא חדא, עאל אבתריה,
 חמא קטורא דתננא דהוה סליק מתחות ארעא, ועאל

הַהוּא בַר נָשׁ בְּנוֹקְבָא חַד, וְאַתְּכִסִּיא מִנִּיהּ. דְּחִיל רַבִּי
יִצְחָק, וְנִפְק לְפוּם מְעֵרְתָא.

עַד דְּהוּה יְתִיב, אַעְבְּרוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חֲזַקְיָה, חָמָא
לוֹן, וְקָרִיב גַּבִּיהוֹן, סַח לוֹן עוּבְדָא. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְשׁוּבָךְ. הָאִי מְעֵרְתָא דְסָגִיר,
דְּסְרוּנְיָא הִיא, וְכָל יְתִבִי הֵהִיא קֶרְתָא, חֲרָשִׁין אֵינּוּן,
וְאַתְיִין לְמַדְבְּרָא לְחַוּוּיִין אוּכְמִין, דְּאֵינּוּן בְּנֵי עֶשֶׂר שָׁנִין,
אוּ יְתִיר, לְמַעַבְד חֲרָשִׁין, וְלֹא מִנְטָרָא מִנִּיהוּ, וְאַתְעֵבִידוּ
סָגִירִין וְכָל זַיְיָנֵי חֲרָשִׁין דְּלָהוֹן בְּהָאִי מְעֵרְתָא אֵינּוּן.

אֲזָלוּ, עַד דְּהוּוּ אֲזָלִי, אַעְרָעְרוּ בְּחַד בַּר נָשׁ דְּהוּה אָתִי,
וּבְרִיָּה דְהוּה מָרַע, קָטִיר עַל חֲמָרָא. אָמְרוּ לִיהּ
מֵאֵן אַתָּ. אָמַר לְהוּ יוּדָאִי, וְדָא הוּא בְּרִי דְאִיהוּ קָטִיר עַל
חֲמָרָא. אָמְרוּ לִיהּ, אָמַאי הוּא קָטִיר. אָמַר לוֹן דִּינּוּרִי הוּא
בְּחַד כְּפָר, דְּאִיהוּ מִבְּנֵי רוּמָאִי, וְהָאִי בְּרִי הוּה אוּלְיָף
אוּרִייתָא בְּכָל יוּמָא, וְהוּה אַהֲדָר לְבֵיתָא, וְלָעִי לוֹן
לְאֵינּוּן מַלְיִין. וְג' שָׁנִין הוּה דִּינּוּרִי בְּהוּוּא בֵּיתָא, וְלֹא
חֲמִינָא מְדִי. וְהִשְׁתָּא יוּמָא חַד עָאל בְּרִי לְבֵיתָא לְאַהֲדָרָא
מַלְיִין, אַעְבְּר חַד רוּחָא קָמִיהּ, וְנִזְיַק לִיהּ, אַעְקָם פּוּמִיָּה
וְעֵינּוּי, וִידוּי אַתְעֵקְמוּ, וְלֹא יְכִיל לְמַלְלָא. וְאַתִּינָא לְגַבִּי
מְעֵרְתָא דְסָגִירוּ דְסְרוּנְיָא דְלָמָא יְלָפוּן לִי מְלָה דְאִסוּוּתָא.
אָמַר לִיהּ רַבִּי יְהוּדָה, וּבְהֵהוּא (דף נ"א ע"ב) בֵּיתָא יִדְעַת מִן